

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Grieg Seafood Rogaland AS
Postboks 234 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 19.07.2018
Vår ref.: 201837002-4
Arkiv: 312
Deres dato: 16.07.2018
Deres ref.: Atle Jøsang

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen

Grieg Seafood Rogaland AS - Tillatelse til midlertidig nedtapping under LRV i Gunnarstadvatnet og Nordre Kobbervatn i Trosnavåg-vassdraget, Bokn kommune

Vi viser til deres søknad av 16.07.2018 om tillatelse til midlertidig å kunne tappe ned Gunnarstadvatnet og Nordre Kobbervatnet 1 meter under LRV.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra Grieg Seafood Rogaland AS:

«Grieg Seafood Rogaland AS – lokalitet 11453 Trosnavåg i Bokn kommune – Søknad om midlertidig tillatelse til nedtapping under laveste reguleringsvannstand i Gunnarstadvatnet og Nordre Kobbervatn

Grieg Seafood Rogaland AS har tillatelse til en årlig produksjon av 1800 tonn (15 millioner stk.) settefisk på lokalitet 11453 Trosnavåg i Bokn kommune, Rogaland fylke. Den 2.3.2004 ble vi gitt konsesjon av NVE til å regulere Nordre Koppervatn og Ulvåne og uttak av vann til settefiskproduksjon på vilkår vist i tabellen under.

1. Reguleringsgrenser og vannslipping

Magasin	Reguleringsgrense Øvre kote	Reguleringsgrense Nedre kote	Reg. høyde m	Naturlig vannstand
Søre Koppervatn	22,0	21,0	1,0	21,0
Nordre Koppervatn	28,5	27,5	1,0	28,5
Ulvåne	30,2	29,5	0,7	29,9
Gunnarstadvatnet	17,9	16,9	1,0	16,9

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Driften ved Trosnavåg er i hovedsak basert på resirkuleringsteknologi, og det er dermed behov for en mindre mengde tilførsel av nytt vann i produksjonen sammenlignet med anlegg hvor en kun benytter gjennomstrømmingsteknologi. I 2017 ferdigstilte vi en omfattende utbygging av produksjonen på Trosnavåg. Teknologien som blir brukt i anlegget har medført at vi, tross høyere produksjon, nå har lavere inntak av vann enn tidligere år. Våren og sommeren 2018 har det imidlertid vært usedvanlig lite nedbør i regionen. Det er ingen offisiell målestasjon for nedbør i Bokn, men vi har satt opp en egen målestasjon på Trosnavåg. Ved denne stasjonen er det blitt registrert 61 mm nedbør i april, 71 mm i mai, 43 mm i juni, og så langt 0 mm i juli, og det nærmer seg laveste reguleringsvannstand i alle de aktuelle magasinene hvor vi har konsesjon.

I perioden med lite nedbør har vi tappet vann tilsvarende en reduksjon i vannstanden på 1-3 cm i døgnet. Vi har satt inn tiltak for å redusere og begrense uttaket av vann. Disse tiltakene har vært å beregne eksakt mengde vann vi minimum trenger å ta inn med biomassen vi har i anlegget, samt å ta inn kaldere vann for å begrense appetitt og tilvekst (biomasse) hos fisken. Dersom perioden med lite nedbør fortsetter vil vi likevel få et kritisk behov for å tappe vann under nedre reguleringsgrenser for å ivareta fiskens velferd og opprettholde produksjonen av antallet smolt som er planlagt satt ut i sjø i løpet av høsten 2018. Vi søker derfor om midlertidig tillatelse til å få tappe vann 1 meter under lavest tillatte reguleringsgrense både i Gunnarstadvatnet og i Nordre Kobbervatn.

Vi har tidligere opplevd vår- og sommerperioder med lite nedbør, blant annet i 2014 og 2010, da vi også søkte om tillatelse til å tappe vann under lavest tillatte reguleringsgrenser. I begge disse årene endret situasjonen seg med mye nedbør i august, og det ble likevel ikke nødvendig å tappe vann under grensene. Basert på tidligere erfaring og statistikk forventer vi større mengder nedbør fra august måned og utover høsten. Vi antar derfor at det vil være behov for nedtapping under grensene kun i en veldig kort tidsperiode, og har forhåpning om at NVE kan gi oss midlertidig tillatelse til nedtapping av vann 1 meter under lavest tillatte reguleringsgrense i Gunnarstadvatnet og i Nordre Kobbervatnet, til henholdsvis nedre kote 15,9 og 26,5».

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Bokn kommune uttaler i e-post av 17.07.2018:

«Viser til oversendt sak ang. midlertidig nedtrapping av Gunnarstadvatnet og Nordre Koppervatn. Bokn kommune har ingen merknad eller innvending mot denne forespørsel. Nedslagsfelt for drikkevann ligger over omtalte vann. Det er heller ingen kommunale anlegg i omtalt område».

Fylkesmannen i Rogaland uttaler i e-post av 17.07.2018:

«Søknaden sier ingenting om estimert lengde på perioden for nedtapping eller hvordan nedtappingen er tenkt gjennomført. Søknaden går heller ikke inn på mulige effekter av nedtappingen.

Fylkesmannen viser til vår tidligere uttale til søknad om senking av vannstanden i Gunnarstadvatn, datert 16.07.09 (vedlagt).

Vi har følgende merknader ut over landskaps- og naturvurderingene vist til i e-post fra 2009:

- *Dersom det tillates nedtapping under LRV, må det settes vilkår om at nedtappingen gjennomføres langsomt og i flere etapper. Dette for å begrense risikoen for stranding av fisk.*
- *Da det er modellert og registrert svært lav grunnvannstand i regionen, må andre mulige interessenter i området også hensyntas i NVEs vurdering».*

I sin uttalelse fra 19.07.2009 som det også vises til, skrev fylkesmannen følgende:

«Viser til e-post datert 15. juli 2009 der NVE ber om uttalelse til søknad fra Grieg Seafood Rogaland datert 6. juli 2009 til midlertidig tillatelse til å senke vannstanden en meter under LRV i Gunnarstadvatn, Bokn kommune.

Grieg Seafood Rogaland har i gjeldene konsesjon datert 2. mars 2004 tillatelse til å regulere Gunnarstadvatn med en meter. Ved tildeling av konsesjon gjorde NVE følgende vurdering (i bakgrunn for vedtak s. 5): " ...I tørre perioder vil det nødvendigvis bli en viss nedtapping av magasinene, og det må en ekstrem tørkeperiode til for å tappe magasinet helt ned....".

I e-post fra NVE datert 15. juli 2009 har NVE vurdert at en i Gunnarstadvatn vil ha tilsvarende tilsigssituasjon som en har hatt i år hvert femte år. Fylkesmannen mener på bakgrunn av dette at årets situasjon ikke er spesiell og at driften ved Grieg Seafood Rogalands avdeling Trosnavåg må tilpasses gjeldene konsesjon for vannuttak.

Når det gjelder selve søknaden om tillatelse til midlertidig senking av Gunnarstadvatn så er denne svært dårlig opplyst. Basert på oversendt informasjon blir det derfor vanskelig å vurdere effektene av en eventuell nedtapping til en meter under LRV. Generelt kan vi si at en regulering under LRV vil ha negativ innvirkning på den biologiske produksjonen i strandsonen. Noe som igjen vil gå utover næringstilgangen til fisk og fugl. Avhengig av topografien langs strandsonen vil også en nedtapping under LRV virke skjemmende på landskapet».

NVEs vurdering

Grieg Seafood Rogaland AS (GSR) driver produksjonsanlegg for settefisk på Trosnavåg og fikk i 02.03.2004 konsesjon til vannuttak og regulering av fire magasiner. Anlegget har blitt utvidet i flere omganger og senest i 2017 ble en omfattende utbygging av produksjonen ferdigstilt med en resirkulasjonsteknologi som gjør at anlegget har et lavere inntak av vann enn tidligere år. Til tross for dette er GSR kommet i den situasjonen at de nå søker om å få tappe ned to av magasinene, Gunnarstadvatnet og Nordre Koppervatn 1 meter under LRV, for å ha tilstrekkelig vann til å kunne ivareta fiskens velferd og opprettholde produksjonen av antallet smolt som er planlagt satt ut i sjø i løpet av høsten 2018.

Bakgrunn for søknaden er den spesielle situasjon for hele Sør-Norge med svært lite nedbør og mye varme som har gjort at tilsig til vannmagasinene har stoppet opp samtidig som fordampningen er stor. Vannstanden i magasinene nærmer seg nå LRV og dersom værsituasjonen vedvarer, vil det bli behov for å kunne tappe ned under LRV. I perioden med lite nedbør og tørke frem til nå har GSR tappet tilsvarende en reduksjon i vannstanden på 1-3 cm i døgnet i de aktuelle magasiner. Denne vannstandsreduksjonen er en kombinasjon av direkte vannuttak og fordampning. Søker opplyser at på solrike dager kan fordampningen være større enn det reelle vannuttaket. Ved å søke om å kunne tappe ned 1 meter under LRV vil man ha en vannreserve tilsvarende 33-100 dagers forbruk dersom værsituasjonen med lite nedbør vedvarer. Sannsynligheten for at det vil komme nedbør i løpet av august er imidlertid stor, slik at GSR tror at perioden med vannstander under LRV vil bli kort.

GSR opplyser i søknaden at de har satt inn tiltak for å redusere og begrense uttaket av vann. Dette har gått ut på å finberegne minste nødvendige uttak i forhold til stående biomasse i anlegget og å ta inn

kaldere vann i systemet. GSR opplyser at det i tillegg legges planer for omplassering av mer fisk til resirkuleringsanlegget, som allerede i uke 30 kan redusere noe på behovet for nytt vann. Til tross for dette vurderer GSR at behovet for å kunne tappe under LRV fortsatt er stort.

En begrenset høring av søknaden viste at Bokn kommune ikke hadde noen innvendinger mot tiltaket. Fylkesmannen i Rogaland mener en eventuell tillatelse bør følges av vilkår om forsiktig nedtapping for å begrense risikoen for stranding av fisk og at NVE må i sin vurdering hensynta andre mulige interesser i området pga. den lave grunnvannstanden i området. Fylkesmannen viser også til sin tidligere uttalelse fra 2009 hvor man fokuserer på at år med perioder med tilsvarende lavt tilsig forekommer ikke så sjeldent og at denne situasjonen dermed ikke er så spesiell. Som en følge av dette mente Fylkesmannen den gang at GSR måtte tilpasse driften etter gjeldende konsesjon for vannuttaket. NVE er av den oppfatning at denne tilpasningen for en stor del er gjort gjennom dagens resirkuleringsteknologi og at dagens tørkesituasjon derfor må regnes som en spesiell situasjon.

I vilkårene for konsesjonen av 02.03.2004 står det at det skal slippes en minstevannføring på 10 l/s fra Gunnarstadvatnet i en periode på inntil 3 mnd. i ålens oppvandringsperiode. I forbindelse med detaljplangodkjenning av dammen ved Gunnarstadvatnet i 2010, ble denne perioden avgrenset til tidsrommet 1. juni – 15. juli. Fylkesmannen bekrefter at dette fortsatt er gjeldende periode. NVE merker seg at det dermed ikke er krav til minstevannføring ut av Gunnarstadvatnet i den perioden det søkes om midlertidig nedtapping under LRV.

NVE vurderer at det er en ekstraordinær situasjon i området med svært lite tilsig og lav grunnvannstand. Det er ikke påvist verneverdier eller biologisk mangfold av stor verdi som bør ivaretas spesielt. En nedtapping under LRV vil generelt kunne ha negativ innvirkning på den biologiske produksjonen i strandsonen, men vil neppe ha en varig negativ effekt. For å sikre økonomiske verdier og dyrevelferd knyttet til videre drift av settefiskanlegget, vurderer NVE at en begrenset nedtapping under LRV i de to magasinene Gunnarstadvatnet og Nordre Kobbervatn kan aksepteres. En forutsetning er at GSR må opprettholde alle tiltak for å spare vann i denne perioden og begrense vannuttaket til et minimum.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Grieg Seafood Rogaland AS kan tappe ned Gunnarstadvatnet og Nordre Kobbervatn inntil 1 meter under LRV i perioden 18. juli til 1. september 2018.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle tappinger/vannstandsendringer skal skje med myke overganger av hensyn til potensiell strandingsfare for fisk.
- Alle avbøtende tiltak som er igangsatt for å redusere og spare på vannuttaket skal opprettholdes så lenge vannstanden i magasinene er under LRV.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinene og vannforbruk (vannuttak) i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig.
- NVE forutsetter at Grieg Seafood Rogaland AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Alexander Knudsen
Bokn kommune
Fylkesmannen i Rogaland v/Annette Fosså
Grieg Seafood Rogaland AS v/Atle Jøsang